

Sporočilo dveh predsednikov

“V današnjem prelepem dnevu je tudi kanček grenkobe, ker se spominjamo na desetine milijonov žrtev, ki so v času prve svetovne vojne z življenjem plačale za mir. Danes z veliko mero optimizma in z veliko vero v prihodnost s predsednikom sosednje Italije zreva v potrebo po krepitvi najinega osebnega sodelovanja, zaupanja in prijateljstva, prijateljstva med obema narodoma in uspeha evropske ideje, ki je temelj miru in varnosti starega kontinenta”, je v ponedeljek, 7. t. m., pred svetogorsko baziliko Matere Božje povedal slovenski predsednik Borut Pahor, ki je prišel iz Gorice skupaj z italijanskim predsednikom Giorgiom Napolitanom.

“Najino pričevanje, najino prizadevanje za mir pomeni predvsem prijateljstvo, ker mir ni samo odsotnost vojne, mir temelji na veliko tesnejših povezavah prijateljstva, sodelovanja in solidarnosti. To hočemo tukaj poudariti, tako se vzpostavljata mir”, pa je v svojem nagovoru poudaril italijanski predsednik Giorgio Napolitano.

Tudi sicer sta nedelja in ponedeljek minila v znamenju srečevanj med predsedniki, saj je bil v Redipulji v nedeljo zvečer odmeven koncert za umrle v prvi svetovni vojni.

Prav prva svetovna vojna, ki se je začela v naših krajih pred sto leti, je povod nizu odmevnih prireditev, ki smo jim pričeli, svečanosti in prireditve, ki včasih združujejo na raven cenene patetike, ki nima nobenega ustreznega mesta ob spominu na milijone mrtvih v prvi svetovni vojni.

Srečanje med predsednikoma na Trgu Evrope, ki ga lokalna politična desnica ni hotela na tem simboličnem kraju sodelovanja in prijateljstva, ter na Sveti Gori, hvala Bogu ni imelo nobenega nadiha nepotrebne patetike, oba predsednika sta se namreč zazrla v skupno Evropo in v prihodnost, ki naj temelji na medsebojnem sodelovanju, prijateljstvu in na trajnem miru, ki je osnova vsakega dostojnega življenja in sobivanja.

Na njun obisk Svete Gore bodo spominjali klop miru in dva zapisa v spominsko knjigo, predvsem pa dejstvo, da sta oba zmogla iskreno govoriti o prihodnosti, ki naj temelji na odprti solidarnosti med sosedi v novi Evropi.

Za obisk bazilike Svetogorske Matere Božje sicer protokol ni predvideval časa, prepričani pa smo, da je Svetogorska Mati Božja blagohotno blagoslovila namero obeh predsednikov!

JUP

Vseslovensko srečanje v Državnem zboru Letos v znamenju mladih in prihodnosti!

Foto JMP

Minuli petek, 4. t. m., je v državnem zboru v Ljubljani potekalo tradicionalno vseslovensko srečanje, ki je bilo letos v znamenju mladih. Slovenci iz domovine, zamejstva in sveta so si zastavili nalogo, da bodo poskušali najti odgovor na vprašanje, ali so mladi ustvarjalci skupnega slovenskega prostora. Letošnje srečanje je bilo že štirinajsto po vrsti. Uvodoma so udeležence srečanja nagovorili podpredsednica DZ RS Polonca Komar, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki opravlja tekoče

posle, Gorazd Žmavc, in predsednik komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Danijel Krivec. Polonca Komar je poudarila, da je “ohranjanje slovenskega jezika, kulture in identitete med mladimi zunaj naših meja za nas vse zelo velikega pomena. Mladi so bogastvo vsake države, vir energije in mladosti, naša naloga je, naloga vseh sfer družbenega življenja, predvsem pa politikov, da mladim omogočimo primerne in dobre pogoje za življenje”.

/str. 2

Reform se je treba lotiti strokovno Javno financiranje in socialna bilanca

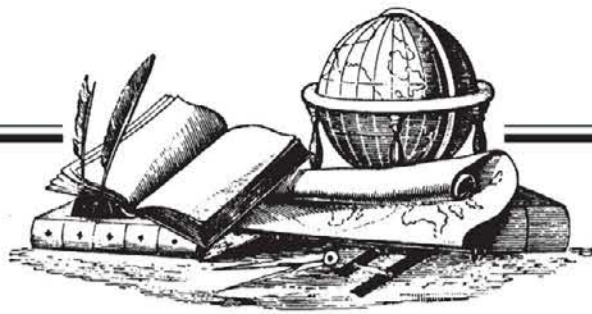
Besede deželnega odbornika Torrentija, ki je v zadnji številki Novega glasa postavil v ospredje nujnost evalvacije dela manjšinskih organizacij, odražajo neizogibno potrebo politike, da vse bolj natančno nadzoruje učinkovitost porabe javnih finančnih sredstev.

Zadeva nedvomno presega manjšinsko stvarnost. Politika je danes tarča močne medijske ofenzive, ki porabo javnih sredstev postavlja znova in znova pod drobnogled. Zato ni čudno, da si javni upravitelji želijo jasnih kriterijev, ki bi jih tehniki spremenili v kazalnike, s katerimi bi strokovno vrednotili posamezne prošnje in posledično transparentno določili višino financiranja.

To legitimno in povsem razumljivo stališče pa dejansko prenaša odgovornosti odločanja o porazdelitvi sredstev na drugo raven in sproža nova vprašanja. Kdo bo namreč tisti, ki bo določal tipologije razpisov, izbiral pokazatelje za vrednotenje delovanja ustanov, na kateri osnovi bo to počel in sploh kdo bo razpise točkoval? Verjetno je prav to danes najbolj pereče politično vprašanje, ki bi se ga morala manjšinska politika lotiti in ki bolj kot vse ostalo zahteva glasno in odkrito diskusijo.

Da bo jasno. Sistem financiranja manjšinskih ustanov je sicer že podvržen mehanizmom kontrole. Prva, če se ne motim, je na to pot stopila Republika Slovenija, ko je krovni organizaciji odvzela pristojnost razdelitve javnega denarja in se odločila za sistem financiranja na osnovi razpisov, podvrženih točkovanju.

/str. 2
Peter Černič

Avstrijski zvezni svet

Vodi ga Koroška Slovenka Ana Blatnik

Kot prva koroška Slovenka je Ana Blatnik v torek, 1. julija, prevzela predsedstvo zveznemu svetu, sicer četrto najvišjo funkcijo v državi. V pogovoru za STA je povedala, da se bo v svojem polletnem mandatu, ki je pred njo, še intenzivneje zavzemala za žensko politiko in politiko mladih, velik poudarek pa bo namenila tudi izobraževanju in zamej-

Blatnikova je za STA pojasnila, da njeni poudarki zelo odsevajo del njene identitete. Kot žensko jo tako zelo zanima, zakaj si ženske še vedno večinoma izbirajo poklice, kot so prodajalka, tajnica ali frizerka, torej tipične ženske poklice, ki niso ne dobro plačani, prav tako pa ne nudijo nobene karijerne možnosti. Meni namreč, da mora politika sprejeti ukrepe, ki bi ženskam omogočali večje možnosti za kariero in ne samo za tradicionalne ženske poklice.

Pojasnila je, da je sama učiteljica na poklicni šoli, zato bo velik poudarek namenila izobraževanju. Kot koroška Slovenka pa bo v parlamentu organizi-

stavljen iz političnega, kulturnega in kulinaricijskega dela. V prvem delu bodo sodelovali politiki iz Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter avstrijske Koroške in Slovenije, kjer se bodo pogovarjali o Balkanu kot pri-

ložnosti. Konferenco bo vodil nekdanji visoki predstavnik za Bosno in Hercegovino Wolfgang Petritsch.

Kulturni del konference bo po njenih besedah kratek, a zelo raznolik, v kulinaricijskem delu pa bodo na voljo značilne jedi iz avstrijske Koroške, Slovenije, Srbije in Hrvaške. Celotna konferenca je zastavljena kot "prireditve prihodnosti in raznolikosti, kot možnost sodelovanja, brez kakršnih koli predsodkov", je še dejala nova predsednica avstrijskega zveznega sveta, zgornjega doma parlamenta.

Glede uporabe slovenskega jezika v avstrijskem parlamentu pa je pojasnila, da so njeni govori vselej dvojezični in da govori v obeh jezikih, torej tudi v slovenščini, že od leta 2004. Blatnikova, rojena 19. julija 1957, je svojo bogato politično kariero začela leta 1990, ko je vstopila v stranko socialdemokratov (SPÖ). Vse od takrat se v stranki zavzema za politiko žensk, od leta 2004 pa je poslanka v zveznem svetu. Deluje tudi kot namestnica predsednika Zveze slovenskih organizacij na avstrijskem Koroškem.

Jubilejni seminar, ki poteka do 11. julija, je ubran na temo Prihodnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Jubilej so organizatorji 1. in 2. julija obeležili z dvodnevno mednarodno konferenco z naslovom Prihodnost slovensčine in slovenistik po svetu. Svoje prispevke je predstavilo 15 nekdanjih udeležencev seminarja iz 11 držav, ki se pri svojem znanstvenoraziskovalnem in pedagoškem delu na univerzah in drugih institucijah po svetu posvečajo slovenščini. Konferenco je sklenila okrogla miza o slovenski jezikovni prihodnosti. Udeleženci seminarja so v Slovenijo prišli večinoma s pomočjo stipendij, ki jih tujim državam podeljuje Republika Slovenija v okviru meddržavnih pogodb in sporazumov. Seminar so slovesno odprli na Ljubljanskem gradu.

Pismo Slomak predsednikom slovenskih strank

Potreben je resen razmislek!

Koordinatorica Slovenske manjšinske koordinacije Slomak, ki združuje krovne organizacije Slovencev iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Madžarske (Društvo Člen 7 za avstrijsko Štajersko, Narodni svet koroških Slovencev, Skupnost koroških Slovencev in Slovenk, Zveza slovenskih organizacij; Zveza slovenskih društev na Hrvaškem; Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij in Zveza Slovencev na Madžarskem), Susanne Weitlaner, je pred kratkim pisala predsednikom vseh strank, ki so predstavile svoje liste na predčasnih volit-

vah za Državni zbor RS. V dopisu pravi, da Slomak z veliko pozornostjo spremlja sedanje priprave na državnozborske volitve. Novi parlament in posledično nova slovenska vlada imata zelo pomembne pristojnosti glede vprašanj, ki zadevajo slovensko prisotnost v sosednjih državah, njeno vsestransko rast in povezovanje z matično državo. Predstavniki manjšinskih organizacij so prepričani, da tudi predstavniki strank čutijo potrebo, da bi se tudi vnaprej tem problematikam celovito posvetili in jim namenili primerno pozornost, saj je potreben resen in dogovor-

jen razmislek o našem prihodnjem povezovanju in sodelovanju. Dobro se zavedajo, da je le v takem sinergičnem razmišljanju možno najti rešitve za nekatera še odprta vprašanja in da se bo prav na tej podlagi lahko ustvarila tista potrebna platforma, ki bo izraz skupnega jezikovnega prostora v vse bolj povezanem evropskih dinamikah ob spoštovanju vseh njenih specifik. Pomembno je tudi, da bodo tudi v bilateralnih povezavah med Slovenijo in Avstrijo, Hrvaško, Italijo in Madžarsko manjšinska vprašanja primerno zastavljena in da bodo naše skupnosti resničen protagonist in povezovalci teh obmejnih stvarnosti. Nazadnje so izrazili prepričanje, da bodo omenjena pričakovanja izpostavljena v programih in upoštevana v delovanju posameznih strank Republike Slovenije.

S 1. strani

Letos v znamenju ...

Minister Žmavc se je rojakom iz zamejstva in sveta zahvalil za vsa njihova prizadevanja v preteklosti za mednarodno priznanje in uveljavljanje Slovenije in dosedanjo zvestobo matični domovini. Slovenci v zamejstvu in po svetu smo po njegovih besedah ambasadorji slovenstva in most med matično domovino in državo, v kateri živimo in delamo. Poudaril je, da ne vlada in ne številne civilne, nevladne organizacije kljub krizi, ki pesti Slovenijo, pri skrbi niso pozabile na rojake izven meja Slovenije. Glede

trenutnega nihanja izseljevanja iz Slovenije pa je izrazil prepričanje, da se bo "beg možganov" kmalu obrnil v "kroženje možganov". Danijel Krivec je podobno kot minister dejal, da so mladi lahko povezovalci različnih svetov, vezni elementi med različnimi svetovi pa so lahko tudi tisti, ki se sedaj izseljujejo iz Slovenije. Izrazil je željo, da bi vseslovensko srečanje prineslo odgovor tudi na vprašanje, kako uspešno povezati in največ iztržiti iz teh dveh svetov. Prisotne je povabil, naj skupaj ugotovijo, "kako bo ta

simbolni slovenski skupni kulturni prostor oblikovan, kateri so tisti temeljni kamni, na katerih slonijo povezovalni elementi, kateri vzvodi nam še primanjkujejo in katera veziva so še prešibka". Iz naše sredine je poleg predsednikov SSO dr. Draga Štoke in SKGZ Rudija Pavšiča prišlo v Ljubljano večje število predstavnikov mlajše generacije, ki so prisluhnili tudi uvodnemu odličnemu predavanju dr. Sare Brezigar o tem, kako je treba znotraj vsake skupnosti najti moč za prenovu in za mlade; Tanja Peric, Jernej Šček, Simon Peter Leban in Martin Maver so imeli v državnem zboru zanimive posege in povzete vseh štirih bomo objavili v prihodnji številki.

S 1. strani

Javno financiranje ...

Malce drugačen mehanizem je uvedla nato Dežela FJK, ko se je odločila za današnjo formulo financiranja, ki loči financiranje organizacij primarnega pomena od financiranja vseh ostalih ustanov. Dejstvo pa je, da vse manjšinske ustanove morajo predstaviti pristojnim oblastem obračune o uporabi danih sredstev, s katerimi lahko razpolagajo le v skladu z razpisi. Pri tem pa je pomembno poudariti, da je današnji sistem obračunavanja vezan zgolj na finančno kontrolo pristojnih računskih sodišč, kar pomeni, da je glavna skrb tako Slovenije kot tudi Dežele FJK preveriti, če so bila razdeljena sredstva porabljen v skladu z obstoječimi pravnimi normami. Skratka, kontrola ne preverja kakovosti delovanja ustanov, ampak se osredotoča na formalno pravilnost porabe danih sredstev.

Če pa deželna politika hoče narediti odločen korak naprej, kot to napoveduje odbornik Torren-

ti, in če se želi resno ukvarjati tudi z evalvacijo dela manjšinskih ustanov, se mi zdi pomembno, da bi se tako deželna posvetovalna komisija kot tudi deželni odbor morala najprej seznaniti z objektivno sliko stanja in delovanja društev in ustanov, ki sestavljajo slovensko narodno skupnost v Italiji. To pa ni enostavna zadeva, še posebej, če je edino objektivno izhodišče za tako sliko analiza finančnih obračunov. Finančni obračuni namreč ne dajejo jasne slike o celostnem delovanju ustanov, kar posledično ustvarja velike težave pri interpretaciji podatkov, in to celo svetnikom deželne posvetovalne komisije, ki naj bi morali tako ali drugače neposredno poznati manjšinsko stvarnost. Možen izhod iz te strukturne nejasnosti bi verjetno bila zahteva Dežele FJK, da prejemniki javnega financiranja morajo pristojnim uradom predstaviti ob finančnem obračunu tudi socialno bilanco, ki se danes pogosto uveljavlja kot nepogrešljivo orod-

je, ko je treba potrditi ali pa zavrniti etični profil delovanja ustanov in društev. Orodje socialne bilance dejansko omogoča utemeljevanje in opravičevanje obstoja posameznih subjektov v odnosu do širše skupnosti, in to ne le s strukturno finančnega zornega kota, kot se danes žal večkrat dogaja, ampak tudi z moralno-etičnega zornega kota. Če bi namreč vse naše ustanove javno predstavile socialno bilanco, bi se neposredno legitimirale pred širšo skupnostjo in z objektivnimi kazalniki potrdile svojo povezanost z območjem. Vsem bi torej postalo jasno, v kakšni meri je doseganje lastnih institucionalnih ekonomskih ciljev pripomoglo k izboljšanju kakovosti življenja članov manjšinske skupnosti, zaradi katere te ustanove sploh obstajajo.

Ti podatki pa bi bili nedvomno koristni tudi za tiste, ki morajo danes odločati, v kakšni meri financirati posamezne segmente naše skupnosti in sprejeti celo nove kriterije javnega financiranja. Debata bi postala takoj bolj stvarna, reform pa bi se lotili tudi strokovno in ne samo na ravni političnega dogovarjanja.

Povejmo na glas

Namesto črne uveljavimo svetlo kroniko

Vsi vemo, da časopisi in toliko bolj televizija namenjajo veliko pozornost t. i. črni kroniki, ki mnogokrat presega sprejemljiv obseg. Seveda so številni dogodki takšni, da je o njih treba poročati. V večji ali manjši meri so vsi tragični, pa naj gre za prometne nesreče, zrušenje stare stavbe, eksplozije plina ali naravne nesreče, kot so povodnji, zemeljski plazovi in podobno. O njih je nujno obveščati javnost, čeprav je pri tem treba upoštevati primeren obseg in ton poročanja, ki naj ne bo senzacionalističen. Posebno poglavje pa predstavlja tisti del črne kronike, ko gre za tragičen dogodek v družinskem, se pravi zasebnem krogu, kjer pa praviloma ni nikakršnega občutka za mero. Televizija z različnimi oddajami zagreto spremlja preiskavo, hoče vedeti vse o vpletenih osebah, sili v te osebe s kamero, in to dan za dnem, tako da že ona postane preiskovalec, pri čemer celo vpliva na javno mnenje. Vsa zadeva preraste normalne okvire, mnogokrat nima podlage v ugotovitvah sodnih in varnostnih organov, posledice pa so znane: črna kronika na ta način postane bolesto ukvarjanje z nesrečami prizadetih ljudi. In na tem mestu se vprašamo, ali že kar predlagamo: kaj ne bi bilo prav, ko bi na televizijske zasloni in v časopisje namesto črne vnesli več svetle oziroma bele kronike in s tem vzpostavili primernejše ravnotežje s temno stranjo človeka? Lahko bi npr. javnost obveščali o dosežkih zdravnikov, o posebno uspešnih operacijah in odzdravitvah. Lahko bi

kaj več izvedeli o prizadetem otroku in njegovih starših, ki so mu pomagali do tega ali onega uspeha. Lahko bi nam še včeraj na smrt sprta soseda pojasnili, kako sta našla pot do medsebojne pomiritve. Lahko bi bili bolje obveščeni o dobrotelnosti oziroma kako so se na bolje spremenili pogoji osebe, ki je pred tem živela pod pragom revščine. Lahko bi približe spoznali tega ali onega pribežnika, ki je za svojo družino pri nas našel zatočišče. Lahko bi nas z navdušenjem navdala zgodba o nekom, ki se je rešil odvisnosti od alkohola ali drog. Lahko bi nas spodbudila pripoved osebe, ki je v veri odkrila smisel svojega bivanja in se s tem rešila uničevalne depresivne misli. Lahko bi imeli priložnost slišati zgodbo o neustrašenosti iskrenega prijateljstva in čiste ljubezni. Lahko bi nam bilo v pomoč, ko bi nam bilo povedano, kako neverjetno in odrešilno moč ima odpuščanje, potem ko so bili že vsi mostovi med sprtimi osebami desetkrat porušeni. Lahko bi nam bilo dano kaj več izvedeti o tem, kako je prišlo do takšnega ali drugačnega nadvse pomembnega sporazuma med dvema državama, sporazuma, ki je v resničnem interesu junih državljanov, kjer imamo v mislih mir namesto prejšnje vojne. In še in še bi lahko naštevali stvari, ki se dogajajo in so svetle in niso črne, ki so srečne in niso tragične in bi nam bile še kako v spodbudo. Ali pa je svetlo kroniko mogoče tudi uveljaviti? Vsekakor, če si to zares želimo in ji izborimo prostor.

Janez Povše

REDIPULJA, TRG EVROPE V GORICI in SVETA GORA Verdijev Rekviem, rokovanje na skupnem goriškem trgu, klop miru ob Marijinem svetišču

Sporočilo dveh predsednikov ob 100. obletnici začetka prve svetovne vojne

REDIPULJA, 6. 7. 2014

Trije predsedniki - Borut Pahor, Giorgio Napolitano in Ivo Josipović - pred veličastnim koncertom

Dogodka, ki ga je oblikovalo okrog 400 izvajalcev, se je udeležilo 8000 ljudi

Maestro Riccardo Muti

TRG EVROPE, 7. 7. 2014

Protest društva Edinost

Rokovanje s predstavniki manjšin

Na trgu je bilo okrog 400 otrok goriških poletnih središč

SVETA GORA, 7. 7. 2014

Predsednika republike Italije in Slovenije Giorgio Napolitano in Borut Pahor nagovarjata javne, politične in vojaške oblasti

Državnika zapisujeta nekaj misli v spominsko knjigo

Predsednika z življenjskima sopotnicama na klopi miru, ki so jo postavili v spomin na 100-letnico začetka prve svetovne vojne

Zamejski Slovenci v Strasbourg

Na umestitvi novega evropskega parlamenta

Na povabilo evropskega poslanca SDS dr. Milana Zvera sta se v preteklih dneh kandidat SDS na evropskih volitvah in deželni tajni SSK odv. Damijan Terpin ter predsednik pokrajinskega sveta v Trstu Maurizio Vidali, s skupino zamejcev, ki delujejo na gospodarskem, družbenem, kulturnem in političnem področju, udeležila umestitvene seje novega evropskega parlamenta v Strasbourg. Enako povabilo je od potrjenega evropskega poslanca Herberta Dorfmanna prejela tudi kandidatka SSK na listi Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Tanja Peric. Terpin in Vidali sta se v Strasbourg najprej srečala z dr. Milanom Zverom in evroposlankama SDS Romano Tomc in novogoričanko Patricijo Šulin in skupaj z ostalimi člani zamejske delegacije izmenjala mnenja o perspektivah evropskega parlamenta in evropskih institucij v novem mandatu, o vlogi

poslancev iz Slovenije v njem, možnostih sodelovanja in zastopanja interesov slovenske manjšine s strani treh poslancev SDS v sodelovanju tudi s poslancem SVP Herbertom Dorfmanom. Vsi trije poslanci SDS so seveda izrazili največjo pripravljenost, da bodo zastopali tudi interese slovenske narodne skupnosti v Italiji in se odzivali na pobude SSK, še zlasti v t. i. Intergrupi za manjšine, ki bo oblikovana tudi v naslednjem mandatu. Skupaj s poslanci SDS se je delegacija iz zamejstva na kratko tudi srečala z dosedanjim komisarko za pravosodje Viviane Reading ter s številnimi drugimi evropskimi poslanci. Tako so lahko izmenjali mnenja in občutke ob izvolitvi slovenske poslanke iz avstrijske Koroške dr. Angelike Mlinar, ki je dejala, da je pripravljena zastopati interese slovenske narodne skupnosti iz Italije v evropskih institucijah, saj so problemi zelo podob-

ni tistim, s katerimi se soočajo tudi koroški Slovenci. Nadalje so se člani delegacije srečali še z evropskim poslancem NSi Lojzeto Peterletom, s katerim je imel deželni tajnik SSK Terpin poglobljeno debato tudi o skrb vzbujajočem stanju v Sloveniji, prav tako tudi s poslancem SLS Francem Bogovičem. Do naključnih srečanj je prišlo nato še s poslanko SD Tanjo Fajon in DESUS Ivom Vajglom. Posebej zanimivo je bilo tudi srečanje z novoizvoljenim evroposlancem iz hrvaške Istre Ivom Jakovčičem (IDS), v katerem je bil

govor zlasti o Jadransko-Jonski pobudi, kjer po mnenju istrskega poslanca Slovenija igra nekoliko preveč zadržano vlogo. Zanimiv je bil tudi daljši pogovor

ni tajnik SSK Terpin pogovarjal predvsem o reformi italijanskega senata in volilni zakonodaji, ki je sedaj v razpravi v italijanskem parlamentu.

nik Terpin je izkoristil priložnost, da je evropsko poslanko iz naše dežele seznanil z velikimi pomisleki in vprašanji, ki se postavljajo ob napovedani reformi krajevnih uprav oz. občin v naši deželi, ki jo je pripravil deželni odbor FJK in o kateri je bilo v teh dneh veliko govora v italijanskem časopisu. Deželni tajnik Terpin se je tudi na kratko sestel z dosedanjim predsednikom Intergrupe za manjšine Csabom Tabadjijem, evropskim poslancem iz Madžarske, ki je tudi sam velik zagovornik manjšinskih pravic. Za povabilo na obisk evropskega parlamenta sta se evroposlanca SDS dr. Milanu Zveru deželni tajnik Terpin in tržaški predsednik pokrajinskega sveta Vidali, tudi v imenu ostalih članov delegacije, iskreno zahvalila, saj je bila to priložnost, da sta se manjšinska predstavnika soočila in navezala koristne stike z vrsto pomembnih ljudi v evropskem parlamentu, kar bo nedvomno koristilo celotni manjšini.

z dosedanjim evropskim komisarjem iz Italije Antoniom Tajanijem (FI), ki je bil sedaj izvoljen za enega od podpredsednikov evropskega parlamenta. Z njim se je dežel-

Nadalje se je delegacija iz zamejstva srečala tudi z novoizvoljeno evropsko poslanko iz FJK Isabello Demonte (PD) in nekdanjo ministrico Simono Bonafe' (PD). Taj-

Romanje bratskih skupnosti iz Gorice in Nove Gorice

Slovinci in Italijani skupaj po sledovih sv. Frančiška

Goriški nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli je v stolnici cerkvi 12. januarja letos ob koncu bratskega srečanja pred jaslicami, ki ga že več let organizirata skupnosti Frančiškovega svetnega reda iz Gorice in Nove Gorice, med drugim dejal, da je desetletna skupna bratska pot pomemben cilj, zato se člani ne smejo ustaviti. V času, ko se v Evropi veliko govori o krizi, take oblike druženja gradijo pravo Evropo bratstva in miru, ki je še dejal nadškof, ki je številnim navzočim predlagal skupno romanje po Frančiškovih poteh. Zamisel je takoj nalezela na navdušenje, kot piše v članku,

ki so nam ga poslali prijazni člani bratskih skupnosti. Hkrati pa so tudi razumeli, da so na tak način poklicani narediti korak naprej v medsebojnih odnosih: eno je prirediti dveurno srečanje, drugo pa je organizirati in doživeti nekajdnevno romanje drug ob drugem. Dne 27. junija je 60 slovenskih in italijanskih romarjev le šlo na pot;

z njimi so šli br. Esterino Biesuz iz Gorice, br. Tomaž Pinter s Kostanjevice in nadškof Carlo. Vse od prvega dne je bila v njih živa želja, da bi se bolje spoznali ter skupaj živeli v preprostosti in edinosti. K temu sta veliko pripomogla asistenta, ki sta v obeh jezikih animirala romanje z molitvijo in razlagami krajev ter tako ponudila dragocene iztočnice za osebno razmišljanje, pa tudi nadškof, ki je kot prvi romar delil svoj čas in izkušnjo z ostalimi romarji. Skupaj so šli k viru frančiškanske duhovnosti, da bi se prenovili in odžejali. Obiskali so baziliko sv. Klare, stolnico in druge cerkve, hodili so po poteh, po katerih so pred osmimi stoletji hodili Frančišek in njegovi brat-

je, dan pa so sklenili z evharistično daritvijo v baziliki sv. Frančiška. Dan kasneje so v Greciu prišli do samostana in nato dopustili, da jih je v preprosti lepoti kraja popolnoma prevzel božični čudež: br. Tonino jim je pred štalico, kjer je sv. Frančišek postavil prve jaslice, povedal, kaj se je tam zgodilo za Božič leta 1223. V edinem kraju, kjer liturgična določila dovoljujejo vse leto proslavljanje Božiča, so nato med mašo okusili, da je Božič resnično vsak dan v evharestiji, da so ljudje, če le hočejo, eno in razlike se lah-

ko spajajo v edinstvo ciljev. Med mašo, ki jo je daroval nadškof Carlo, so se namreč molitve, berila, pesmi in homilija tekoče prepletali v italijanščini in slovenščini. Vse je potekalo zelo harmonično in skladno, kot bi uporabljali isto govornico notranjega miru, ki ga daruje Dete v jaslicah skupno z neizrekljivo srečo. Čas je bil še za obisk samostana Fonte Colombo, kjer je Frančišek napisal regulo. Popoldne so v čudovitem naravnem okolju blizu slapov Cascata delle Marmore lepo izkoristili priljubljenost za sprostitve v bratskem

vzdušju, zvečer pa so se udeležili procesije v baziliki S. Maria degli Angeli. V nedeljo zjutraj so za sabo pustili Assisi in se odpravili v kraj La Verna: tam je Frančišek prosil in dosegel, da mu je Gospod dal okusiti svoje trpljenje na križu. Romarji so tam lahko razmišljali o skrivnosti trpljenja, ob liturgičnem prazniku svetih Petra in Pavla pa tudi o poklicnosti in odgovoru na Božji klic. Domov so se vrnili duhovno obogateni in v zavesti, da skupna hoja različnih omogoča večjo pristnost vsakogar. Včasih je morda potrebno biti pripravljeni se odpovedati lastnim prepričanjem in gotovostim, vse to pa prinaša v dar veselje, saj vsakdo lahko okusi srečo sprejetosti in sprejemanja drugega.

Sveto in svetost

Je danes kristjanom še kaj sveto?

Pred nedeljo Sv. Rešnjega Telesa in Sv. Rešnje Krvi mi je dal misliti Utrip evangelija na naši zamejski televiziji. Govorec je kratko in jasno opozoril gledalce na pomen pokleka pred Najsvetejšim kot tudi na pomen pokleka, ko vstopimo v cerkev ali odidemo iz nje, kjer je Najsvetejši.

Je danes kristjanom še kaj sveto? Spominjam se, kako so nam starši govorili o svetosti življenja, pa nas tudi na to opozarjali. O tem se danes malo govori. Prav tako smo zanemarili svetost sakralnega prostora. Da je do tega prišlo, sta poleg pomanjkljive domače vzgoje kriva tudi naša prosveta – z izpeljevanjem raznih prireditvev po cerkvah (čeprav duhovniki ob takih priložnostih velikokrat Najsvetejši umaknejo v zakristijo) – pa tudi turizem z ogledi. Vendar je cerkveni prostor kljub vsemu posvečen in tu pride v poštev drugačna kultura, kot smo je navajeni v koncertni ali kakih drugi dvorani. Cerkev je in ostane posvečen kraj, kjer pre-

biva Bog, neodvisno od tega, kako si to mislimo. Do tega posvečenega, sakralnega prostora moramo imeti neki obzir, spoštovanje!

Prav zbode me, ko pripravljam prvoobhajance. Navadno začnemo s križem. Ker se pač doma več ne moli, ne znajo narediti križa. Milo se mi stori, ko jih peljem v cerkev, pa se redno kakšen malček oglasi: "Kaj je tista omara tam?" – in pokaže na spovednico – "moja nona ima enako na 'braču' in nese tja vsako jutro bokal". – Gola, pa žalostna realnost! – Kako takemu malčku prikazati in ga tudi prepričati o svetosti sakralnega prostora? Ob tem vprašanju se odpirajo nova vprašanja: Ima takšen otrok v sebi čut za spoštovanje? Koga? Najprej staršev. Tudi doma? Če vsega tega nima, ne bo doumel pomena svetega in svetosti kraja, kajti manjkal mu bo osnovni pojem – spoštovanje. Če je že otrok izsiljevalen – in tega je vse več –, potem s (m) o pri katehezi o svetosti in svetem pri takšnem malčku v

velikih težavah.

Ko smo že pri prazniku, ki ga imenujemo z lepo slovensko besedo Telovo, se zopet vprašamo: le zakaj so ga prestavili na nedeljo, ko pa ga imajo vsi vsaj malo bolj katoliški narodi na sam dan? Kaj je država s tem prihranila? Saj razen Velikega šmar na nam ni ostal noben cerkveni zapovedani praznik kot dela prost dan! Pa smo spet tam, kjer smo začeli! Če bi bil dela prost dan, bi vsaj koga zbudil, tako pa gre bolj ali manj mimo, nedelja za marsikoga ostaja nedelja, četudi je nedelja Sv. Rešnjega telesa in Sv. Rešnje Krvi.

Svojevstvena posebnost so tudi teološke procesije. Tam, kjer se te vijejo po prometnih cestah, se velikokrat dogodi, da se med procesijo skozi gruho ljudi prebijajo avtomobili, da o kolesarjih sploh ne govorimo. Kot da bi vsi ti ne vedeli, kaj so procesije in kaj so verski obredi! – Saj vendar živijo v okolju, kjer je to tradicija, a njihovo obnašanje tu popolnoma zataji. Priznati moram, da so ko-

lesarji – tu mislim na športnike, tiste, ki "pritiskajo" malo dražja kolesa – pri nas, kar se tiče obnašanja, krepko preveč oholi! V neki župniji je župnik ukinitel procesije, češ da so preživete. Na seji župnijskega sveta je sicer bilo

Starejši gospod prijazno pozdravi v nemščini in prosi, ali lahko vstopijo. Mislim sem si svoje in jih lepo posedel za mizo. Prepričan sem bil, da kaj raziskuje o prvi svetovni vojni, o svojcih, saj jih toliko pride, odidejo pa vsi razočarani, ker pač nimamo nobenih podatkov, saj v tistem času pri nas župnije ni bilo, ker so bili naši ljudje v begunstvu ... Razvil se je pogovor o vremenu, nemogočih cestah, združeni Evropi, ki je Nemci ne marajo, lju-bijo pa Merklovo, o Rusih in Američanih ... Počasi postajam nejevoljen, kaj mene briga ta politika! Vmes pa si ogledujemo te tuje prišleke. Potem pa starejša gospa plaho, prijazno in poltiho začne s solzami v očeh:

"Bilo je pred dobrimi petindvajsetimi leti – zato smo tudi prišli, ko sva bila z možem in sinom zadnjič tu na Krasu. Ko sva vozila skozi vašo vas, sva se znašla v procesiji, ki ste jo menda vodili vi. Mož in sin sta izstopila iz avta in pokleknila in vi ste ju z monštranco blagoslovili". Takoj ji sežem v besedo: "Spominjam se dobro in tudi naši ljudje se tega še spominjajo. O veste, naša milostljiva, tako smo imenovali go-

spo mežnarico, ki je capljala na repu procesije, je pripomnila, ko je to videla: 'Vidite krjanec, naše butasto "gente" pa med procesijo klepeta, namesto da bi molili za menoj rožni venec!' "Jaz, veste, jaz pa sem ostala v avtu, ker sem tedaj nosila tega" – in pokaže na postavnega mladeniča ob sebi. "Veste, ne vem, zakaj sem tedaj prosila, da bi bil porod srečen, pri prvem se je krepko zataknilo, pa da bi bil otrok zdrav in še kaj ..." Oblil jo je jok. "No ja, gospa", ji sežem v besedo, "fant je zdrav, pa še takšen korenjak! – Kaj pa dela?" "Prav zato smo prišli. Kot vidite, oni mali fantek, ki je tedaj klečal skupaj z očetom, ima družino in dva otroka. To sta ta dva" – in pokaže na malčka, ki se stiskata ob njem in ženi, "ta pa, ki je bil tedaj na poti, pa, pa, veste je bil letos za Binkošti posvečen v duhovnika in je redemptorist". Tedaj je tudi mene strelilo. Neka nevidna sila me je vrgla na kolena, pokleknilo smo vsi, fant pa je vstal in nam vsem podelil novo-mašni blagoslov ... Od ganjenosti je vse zagabil jok ... Počasi smo se umirili in lepo popraznovali ... Bog, Tvoje poti so pa res podobne našim kraškim stezam, z ovinki, klanci pa tudi drčami in vendar so to Tvoje poti, ki zaznamujejo naše življenje! ...

Ambrož Kodolja

Ko gre Bog na počitnice (1)

Poletni slabši spomin

Okoncu meseca junija pridejo šolske počitnice, nastopi čas dopustov, kakor drži tudi, da nastopi bolj vroče in soparno obdobje. Kot opazimo – pri drugih, pa tudi pri sebi – vse to pritiska na nas in nasili, da si vzamemo dopust, da gremo na počitnice, vročina in sopara pa vplivata na sicer treznejšo glavo, kjer se zdi, da je zlasti ogrožen naš spomin. Dejstvo je namreč, da pozabimo poleti na marsikaj, kar sicer počenjammo čez leto – za nekatere stvari, ki jih pozabimo, vsaj za nekaj dni, je tudi dobro, da jih pozabimo, da spremenimo okolje in ne mislimo preveč nanje. Govorimo, recimo, o službi in podobnem, da se potem lahko malo bolj posvetimo družini, sozakoncu, pa tudi sebi, saj končno imamo nekaj

več časa tudi zase. Radi pa poleti pozabimo tudi kaj drugega, morda bi lahko celo rekli, da kak mesec, dva ali tri ne vemo več, kdo smo, da se nekoliko izgubi naša identiteta. Nalašč sem uporabil besedo "spomin" in vse, kar spada zraven, da bi nekoliko spregovoril o tem, kako poleti pozabimo na to, da smo kristjani, da na počitnice pošljemo tudi Boga in vse, kar spada zraven, zlasti nedeljo in nedeljsko sveto mašo. Rekel pa bi, da gre tudi za širšo težavo izgube pomena Gospodovega dne, kar je za kristjane nedelja, ki je svoj pomen izgubila tudi čez leto. Res je, vse institucije so precej izgubile, torej tudi tiste institucije, ki so omenjene v desetih Božjih zapovedih, kjer so nekatere institucije, kot recimo Bog, Gospodov dan, družina in

sveti zakon, pa še kaj bi se našlo. Lahko rečemo, da se je izgubil prav spomin na te, kot smo jih poimenovali, institucije. Tako ali drugače so se izkoreninile. Moramo se zavedeti, kaj se je v tem času zadnjih petdesetih let zgodilo. Pred tem smo po večini živeli na podeželju, ali pa smo bili z njim nerazdružno povezani. Govorimo o kmečkem svetu, ki ga pa danes ni več. Zgodil se je proces urbanizacije, ki bi mu lahko v neki spakasti skovanki po slovensko dejali "pomeščanje", saj ne gre le za fenomen, da se je velika množica ljudi preselelila v mesta, temveč tudi za dejstvo, da je mestna mentaliteta prišla v okoliške vasi. Marsikatera navada je tako izginila, ker je urbanizacija naše družbe vse to izkoreninila iz nas, kakor lahko rečemo, da je tudi izkoreninila cele množice ljudi iz njihovih zaselkov in vasi. Tam so bili seveda obredi in navade nekaj svetega v smislu, da so bili v ljudeh zako-

reninjeni in se je vse to normalno živelo in dihano. Vsi ti ljudje, med katerimi se bo najbrž prenekateri bralec prepoznal, so končali po brezimnih in brezobličnih predmetstjih, blokovskih in spalnih naseljih in seveda s tem izgubili vsaj v tolikšni meri, v kolikrški so po drugi strani obogetati. Vendar, kot smo rekli, se je ta proces nadaljeval tudi v obratni smeri, saj je miselnost okužila tudi vasi in naselja, ki sedaj doživljajo kar precejšnje krizno obdobje v vseh ozirih, seveda tudi v demografskem, saj se njihovo prebivalstvo stara, novih moči pa je vse manj. Pa ne, da bi sedaj govoril, kako je pa sedaj bila tista stara

družba boljša, tudi zato ne, ker v tej družbi sam nisem zrasel, ker sem mestni in delavski otrok. Vseeno pa je dejstvo, da nenadno, prisilno in množično spre-

membe terjajo svoj visoki psihološki, čustveni, kulturni in tudi duhovni davek. To se kaže na vsakem koraku, zlasti pa zares v tej izgubi spomina na določene

ključne stvari in institucije, ki pa na človeka in družbo nujno slabo vplivajo. Pa tega ne pravim jaz, temveč nas na to opominja Sveto pismo. Ne spominja nas tega zaman, ampak zaradi tega, da bi nas opozorilo, kako smo brez teh temeljnih institucij manj ljudje, ker izgubljamo svojo identiteto. Kdo smo brez Boga, družine, moža/žene, otrok/staršev? Zato je tako pomemben Gospodov dan, ker je to dan za Boga, družino in svoje. Zato je glede tega v Svetem pismu rečeno: "Spominjaj se Gospodovega dne in ga posvečaj!" (2 Mz 20,8a). /dalje prihodnjic

Andrej Vončina

Gradnja za našo prihodnost

Z dobro voljo in marljivim delom nad krizo!

Na mestu nekdanjega senika ob koči sv. Jožefa v Žabnicah nova stavba počasi dobiva dokončne oblike. Postavljeni so tlak pritličja, podporni zidovi in stebri. V prihodnjih dneh bodo delavci začeli pripravljati podporo za cementiranje prvega nadstropja. Od tam naprej bo konstrukcija lesena. Seveda bo treba zapolniti z zidom prostore med cementnimi protipotresnimi stebri.

Kratke

V četrtek pod lipami dr. Evgen Bavčar

Protagonist novega večera pod lipami Kulturnega centra Lojze Bratuž bo svetovno znani fotograf, esejist in kulturnik Evgen Bavčar. Iz Pariza, kjer živi od leta 1972, se pogosto vrača v domači Lokavec v Vipavsko dolino; vabilo organizatorjev, da bi obiskal goriško središče in spregovoril goriški čezmejni publiko, pa je sprejel z navdušenjem.

Evgen Bavčar je izobraženec, kulturni delavec in umetnik, ki ponuja raznovrstne iztočnice za pogovor. V Parizu je med drugim predstavil številne slovenske umetnike, ne nazadnje ima velike zasluge, da so v Franciji spoznali delo Borisa Pahorja, ki je vendarle prišel od slovesa tudi v Sloveniji. Bavčar zna veliko povedati tudi o usodi odličnih izobražencev, ki jih zunanji svet ceni, doma pa so v bistvu neznanjani. Veliko zna povedati o slovenski in evropski družbi, o njenih senčnih in sončnih straneh.

Evgen Bavčar je prodoren mislec in analitik današnjega družbenega, kulturnega in duhovnega dogajanja v Evropi. Je filozof in profesor estetike, zelo navezan ostaja tudi na slovenski prostor, na rodno Goriško in na Slovenijo.

Njegov fotografski opus je nadvse poseben, poznan po vsem svetu, saj gre med drugim za dela, ki jih podpisuje umetnik, ki je slep od otroštva. Zanje je prejel nešteto nagrad, odlikovanj in priznanj, bil gost na številnih izvrstnih festivalih, srečanjih in kulturnih dogodkih. Bavčar je tudi borec za pravice slepih in slabovidnih.

Na večeru, ki ga prireja Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek za družbeno vprašanja Anton Gregorčič, se bo z njim pogovarjala časnikarka Erika Jazbar.

Srečanje bo pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž v četrtek, 10. julija 2014, ob 20.30.

Kapljičice kulture v goriškem Ljudskem vrtu

Zveza slovenskih kulturnih društev bo letos, po enoletnem odmoru zaradi del na Verdijevem korzu, spet organizirala prireditev Kapljičice kulture - Gocce di cultura - Gotis di culture - Kulturtropfen in Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu v Gorici. Prireditev je prejšnja leta vsak večer privabljala lepo število radovednežev in oblikovalcev kulturnih "kapljic". Ustvarjalci so na zanimiv, svež in duhovit način, vsak v svojem jeziku (italijanščini, slovenščini, furlanščini in nemščini) predstavili raznovrsten program, kolaž prepletajočih se nastopov plesalk, pevcev, pesnikov, glasbenikov, in tako utrjevali sožitje in tkali niti med sosedmi na kulturno mešanem območju.

Kapljičice kulture bodo letos kapljale od 28. julija do 1. avgusta 2014, od 21. do 22. ure, v Ljudskem vrtu, na Verdijevem korzu v Gorici. Vsi, ki bi radi podarili kapljičice kulture našemu mestu, se lahko prijavijo na telefonsko številko 0481/531495 ali na mail metka@zskd.eu.

Poletne dejavnosti Mladinskega doma

Zeleni teden 2014 ob koncu Poletnih izzivov

Na Zelenem tednu - od 24. do 28. junija -, nas je letos bilo skupno 14: 9 gojencev, dva nekdanja gojenca, obe vzgojiteljici in ravnatelj Mladinskega doma. V torek, 24. 6., smo se vsi udeleženci zbrali v Mladinskem domu in si pred odhodom zaupali svoja pričakovanja. Nekateri so se Zelenega tedna udeležili prvič, drugi ga so v Žabnicah bili že večkrat.

Po poti smo imeli postanek v naravnem rezervatu Parco del Corvino, kjer lahko opazujemo jastrebe. Po krajšem sprehodu okrog bližnjega jezera, kjer smo pojedli kosilo, nas je pot vodila dalje proti Trbižu, natančneje v Žabnice, kjer smo v koči sv. Jožefa preživeli pet prekrasnih dni.

Čeprav nam vreme ni bilo ravno najbolj naklonjeno, smo dejavnosti prilagodili tako, da se vse dni nismo prav nič dolgočasil. V sredo smo hoteli iti v terme, da bi se malo kopali, a žal so jih ravno v tem času prenavljali. Pot smo želeli nadaljevati proti Minimundusu, vendar nas je grdo vreme pregnalo nazaj v kočjo. Popoldne se je zjasnilo, kar smo izkoristili za krajšo orientacijsko igro po Žabnicah. Ker smo po njej bili lačni, smo si spekli dobre domače pice. Večer smo preživeli ob gledanju filma Prijatelj, ki pa ni pomenil konca dneva. Okoli polnoči smo se namreč, namesto v postelje, odpravili na nočni pohod v gozd. Brez lučk in samo ob

pomoči zvezd in svojih oči smo se odpravili po isti poti, ki smo jo prejšnji dan raziskali podnevi. Čeprav smo šli pozno spat, v četrtek ni bilo časa za poležavanje. Vstali smo namreč kar zgodaj, saj smo se odpravili na pohod na

nekateri še nikoli niso pekli jabolok in krompirja v žerjavici, mogoče pa kdo tudi še ni sedel ob tabornem ognju, a tega ni povedal. Ob koncu večera so fantje na poseben način pomagali pogasiti ogenj. Več podrobnosti ne

Rifugio Zacchi. Vzpon je bil kar strm in naporen, vendar smo bili poplačani s prekrasnim razgledom na Mangart in bližnje vrhove. Po vrnitvi v dolino smo se ustavili pri zgornjem Belopeškem jezeru, kjer so najpogostejši tudi zaplavalci, drugim pa nam je bilo namakanje nog v vodi ravno tako v redu. Potem ko smo se nasitili ob poznem kosilu v koči, smo začeli že pripravljati vse potrebno za večer ob tabornem ognju (nabodala za klobasice in marshmallows-e in skavtski twist, taborni ogenj, klopi...).

Večer je bil nekaj posebnega, saj bomo pisali, a prepuščamo vse vaši domišljiji. Vsekakor je ravnatelj rekel, da še nikoli ni porabil tako malo vode za gašenje žerjavice. Za petek je bil v načrtu vzpon na Svete Višarje, a vreme nam jo je spet zagodilo, saj smo se zbudili v dežju. Po zajtrku so nekateri izkoristili nekaj prostega časa za poležavanje, drugi pa smo si ogledali komedijo Svalvolati on the road. Kasneje je dež prenehala, zato smo to priložnost izkoristili za igre na prostem: zastavica, stella, približevanje in podobne so nam krajšale čas do "lažje-

stnim krajem in domačo hišo, kamor se je za počitnice rada vračala in kjer je bilo zanjo vedno pripravljeno prenočišče. Njenih devet nečakov se je s hvaležnostjo spominjala. Pravili so ji enostavno "nunc", saj jim je bila tudi birmanska botra. Vedno se je zanimala za njihovo kulturno in versko rast. Veselila se je ob njihovih praznikih prvega svetega obhajila in birme. Ob Božiču in Veliki noči jim je prinašala sladke božične okraske in čokoladne jajca, kar je bilo za tiste čase izredno. Čutili so vedno njeno molitev, ki jim je, po pripove-

dovanju, vedno pomagala ob pomembnih odločitvah. Molitev rožnega venca je bila del preživljanja njenega časa in spremljevalka zadnjih dni življenja. Kako je bila priljubljena med sorodniki in krajanji, je pokazal veličasten pogreb z bogoslužjem. Vodili so ga župnik Janez Kržišnik, Jožko Berce in Stanko Vovk ob ubranem petju domačega cerkvenega zbora. Pogreba so se udeležile tudi šolske sestre Zavoda Sv. Družine iz Gorice, pri katerih je pokojna Minka preživela zadnje desetletje svojega življenja.

Zadnja prednica slovenske Marijine družbe v Gorici Odšla je Minka Žvokelj

V sredo, 2. julija 2014, so v Vrhopolju, iz rojstne domačije pospremili v župnijsko cerkev sv. Primoža in Felicijana in na pokopališče, Marijo Žvokelj, Minko, iz Gorice, ki je umrla v goriški bolnišnici 26. junija 2014. Pokojnica se je rodila v Vrhopolju 2. septembra 1922. Kot marsikoga so po prvi svetovni vojni tudi njo zaznamovala težka otroška leta. Njena mati, vdova, je morala skrbeti za zadolženo kmetijo in seveda za štiri otroke, od katerih je danes živa še devetdesetletna Ivanka. Minka se je kot dedke preselila v Gorico in tam iskala zaposlitev. Najprej je pomagala pri gospodinskem delu pri raznih goriških družinah.

Nato se je posvetila poklicu šivilje in postala samostojen obrtnik. Nazadnje se je zaposlila v domu za ostarele v Ločniku, kjer je delala do upokojitve. Po svojem prihodu v Gorico se je takoj vključila v versko in kulturno življenje. Bila je med prvimi pevkami mešanega pevskega zbora Lojze Bratuž, ki ga je ustanovil in vodil prof. Mirko Filej. Stopila je v goriško slovensko Marijino družbo in pela pri prvi nedeljski maši v stolnici in v ženskem zboru pod vodstvom msgr. dr. Mirka Brumata in nato prof. Lojzke Bratuž. Minka Žvokelj je bila tudi zadnja prednica goriške Marijine družbe v Gorici. Čeprav je živela v Gorici, je ostala zelo povezana z roj-

stnim krajem in domačo hišo, kamor se je za počitnice rada vračala in kjer je bilo zanjo vedno pripravljeno prenočišče. Njenih devet nečakov se je s hvaležnostjo spominjala. Pravili so ji enostavno "nunc", saj jim je bila tudi birmanska botra. Vedno se je zanimala za njihovo kulturno in versko rast. Veselila se je ob njihovih praznikih prvega svetega obhajila in birme. Ob Božiču in Veliki noči jim je prinašala sladke božične okraske in čokoladne jajca, kar je bilo za tiste čase izredno. Čutili so vedno njeno molitev, ki jim je, po pripove-

dovanju, vedno pomagala ob pomembnih odločitvah. Molitev rožnega venca je bila del preživljanja njenega časa in spremljevalka zadnjih dni življenja. Kako je bila priljubljena med sorodniki in krajanji, je pokazal veličasten pogreb z bogoslužjem. Vodili so ga župnik Janez Kržišnik, Jožko Berce in Stanko Vovk ob ubranem petju domačega cerkvenega zbora. Pogreba so se udeležile tudi šolske sestre Zavoda Sv. Družine iz Gorice, pri katerih je pokojna Minka preživela zadnje desetletje svojega življenja.

MK

Zasedal je pokrajinski svet SSK za Goriško

Ob 40-letnem delovanju okrepimo načelo zbirne stranke Slovencev

Pokrajinski svet SSK za Goriško je zasedal v ponedeljek, 23. junija, na pokrajinskem sedežu stranke v Gorici. Med zasedanjem, ki ga je vodil pokrajinski predsednik Silvan Primožič, so člani sveta zbirne stranke Slovencev v Italiji obravnavali izid občinskih in evropskih volitev v luči prihodnjega delovanja. V prihodnjih mesecih čakata goriški del Slovenske

skupnosti priprava in izvedba kongresnega obdobja, ki se bo končalo s pokrajinskim kongresom v prvi polovici oktobra. Iztočnice za razpravo so na začetku zasedanja podali predsednik Primožič, pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek in pokrajinska podtajnica Mara Černic.

Pokrajinski svet SSK za Goriško je na podlagi analiz volilnih izidov ugotovil, da je treba name-

niti več pozornosti konceptu zbirne stranke, ki je od nekdanje glavni element strankine identitete. Prisotni so v različnih, bolj ali manj kritičnih posegih ugotovili, da je lahko samo na tej osnovi SSK ostala, se okrepila in se politično uveljavila v 40-letnem obdobju svojega delovanja. Dejstvo, da je bil pri SSK pojem zbirnosti vedno močnejši od katerikoli ideološkega načela, je

omogočilo vse glavne uspehe. Utrditev načela zbirnosti in kako to usmeriti v prihodnost pa mora biti glavna tema v kongresnem obdobju in na kongresu samem.

Z načelom zbirnosti se mora okrepiti tudi avtonomija SSK in v tem smislu bo treba premisliti nadaljnja povezovanja in sodelovanja na političnem področju, bodisi v odnosu do deželne in krajevne politične stvarnosti kot tudi v odnosu do slovenske politike, kjer je treba za SSK bolj definirati stike z glavnimi državnimi institucijami.

SSK namreč ne uveljavlja načela avtonomije samo v svojo korist, ampak je ta pojem temeljnega

pomena za celotno narodno skupnost v FJK, še posebno v tistih občinah, ki so vključene v seznam za izvajanje zaščitnih določil zakona 38/01. Avtonomija mora biti tudi glavna tematika, s katero se morata SSK in celotna manjšinska politika soočiti pri pisanju prihodnje reforme krajevnih uprav v deželi FJK.

Druga pomembna točka, ki je prišla na dan v artikulirani razpravi, se je dotaknila delovanja krajevnih sekcij. Podčrtano je bilo, da sta tudi od njihovega delovanja odvisna zakoreninjenost SSK na določenem območju ter tako posledično boljši ali slabši odziv ob raznih volilnih preizkušnjah. Pri tem ima tudi velik

pomen odnos med krajevnimi sekcijami SSK in civilno družbo. Boljše in stalno obojestransko sodelovanje bo v korist eni in drugi strani, ki še posebno v teh časih ne moreta delovati ločeno oziroma paralelno. Kongresno obdobje pa je v tem primeru priložnost, da se krajevne sekcije SSK prenovijo tako programsko kot tudi, kar se tiče članstva.

Na koncu so člani goriškega pokrajinskega sveta SSK še določili kriterije za število delegatov za pokrajinski kongres. Ti so odvisni od izidov na deželnih volitvah leta 2013 in od razvejenosti SSK na območju. Točna določila bo sekcijam posredoval pokrajinski tajništvo.

KCLB – Krožek A. Gregorčič / Srečanja pod lipami

100-letnica prve svetovne vojne z drugačnega zornega kota

Tudi Srečanja pod lipami, ki jih prireja Kulturni center Anton Gregorčič, niso mogla mimo pomembne 100-letnice prve svetovne vojne, ki je terjala ogromno žrtev (več kot 35.000 mrtvih vojakov je bilo s slovenskega narodnega ozemlja na vseh mogočih frontah) in kruto potekala prav v tukajšnjih krajih. Gostja tokratnega srečanja, pod naslovom *100-letnica 1. svetovne vojne*, ki je potekalo na dvorišču ob KC Lojze Bratuž, pod košatimi lipami, v sicer kar hladnem julijem večeru, ob res velikem številu poslušalcev, v četrtek, 3. julija, je bila dr. Petra Svolfšak, doktorica zgodovinskih ved, predstojnica Zgodovinskega inštituta Milka Kosa, znanstvena svetnica, izredna profesorica, direktorica študijskega programa Kulturna zgodovina, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici, članica založniškega sveta Založbe ZRC, članica uredniškega odbora Historičnega seminarja ZRC SA-ZU, članica upravnega odbora Fundacije Poti miru v Posočju, natančna raziskovalka zgodovine prve svetovne vojne in njenega kulturno-zgodovinskega konteksta, pa tudi družbene in politične zgodovine 19. in 20. stoletja (prva je doktorirala z znanstveno študi-

jo v samostojni Sloveniji l. 1998 o temi Slovenski begunci v Italiji med prvo svetovno vojno. Izšlo je že veliko njenih publikacij, od katerih sta bila na večeru največkrat citirana poleg omenjene diplomske naloge še Soča, sveta reka: italijanska zasedba slovenskega ozemlja (1915-1917) – 2003 Ljubljana, Nova revija. Po pozdravnem uvodu predsednice KCLB Franke Žgavec je pogovor z gostjo vodil zgodovinar mag. Renato Podbersič, njen asistent na fakulteti. Govor ni bil o spopadnih in vojaki, pač pa o temah, s katerimi se ukvarja avtorica. Čeprav že dvajset let živi v Ljubljani, je navezana na rodno Novo Gorico, rojena je bila sicer gorenjskim staršem, ki sta 'gradila' Novo Gorico. Prva je globlje pogledala v rimske arhive, čeprav je tu že pred njo raziskovala dr. Milica Kacin Wohinc, ki je pisala o italijanski zasedbi po l. 1918. Približno 12.000 ljudi s tega našega prostora je moralo oditi v italijanska begunska taborišča. Gostja je povedala, da jo je na to temo napotil dr. Branko Marušič, ki je ves čas spremljal njeno študijsko pot in je v slovenskem zgodovinskem zapisu na pramanjkljaj ukvarjanja s prvo svetovno vojno na znanstven način. Ljubitelji zgodovine so namreč že v 80. letih razisko-

vali to tematiko in napravili ogromno na tem področju. Uradni zgodovinarji ne na slovenski ne na italijanski strani pa se je niso dotaknili. Sama na ljubljanski univerzi ni slišala niti "zloga" o tem. Moralo je preteči kar nekaj desetletij, je dejala gostja, da so tudi v slovenskem zgodovinskem zapisu načeli to temo neobremenjeno. Ne v prvi ne v drugi Jugoslaviji ni bilo to mogoče. Po drugi svetovni vojni je bila namreč v ospredju le zmaga odporiškega gibanja in socialne revolucije; moral se je pač ustvariti neki t. i. kolektivni spomin na to. Zato je prva svetovna vojna ostala v senci, a v zavesti tukajšnjih ljudi je živela kot spomin na soško fronto in na vse tiste, ki so bili ob tej fronti preseljeni na Kranjsko, Štajersko in v Italijo. Predavateljica je dejala, da je morda naključje ali neka dozorelost privedla do tega, da je sočasno s slovensko samostojnostjo nastopil tudi čas za raziskovanja dogodkov iz prve svetovne vojne. Podbersič je naglasil, da se ob letošnji obletnici vojne redno po-

javljajo publikacije o tej temi, rastejo muzeji in društva, ki se s tem ukvarjajo. Podčrtal je, da je Svolfšakova podrla dva tabuja: ukvarjala se je z "moško" temo vojne in se za svoja raziskovanja posluževala predvsem italijanskih

Dr. Petra Svolfšak in mag. Renato Podbersič (foto DP)

virov (npr. Archivio dello stato v Rimu) in tu je orala ledino. Svolfšakova je pojasnila, da ni imela nikakršnih težav priti do gradiva v Rimu, čeprav je prihajala iz njim neznan države – Slovenije – sosede (!). Čudila pa se je neurejenosti gradiva o Generalnem sekretariatu za civilne zadeve, uradu, ki je urejal civilno življenje na zasedenem ozemlju. Ta tema očitno ni zanimala itali-

janske zgodovinarje. Do marsikaterega podatka je tako prišla po drugih virih, a je veseno rekonstruirala zgodbo o italijanski zasedbi Posočja med prvo svetovno vojno. Tudi v Gorici je doživela isto: vrata so ji bila v arhivih zmeraj odprta, a čudili so se obravnani tematiki, italijanski zasedbi Posočja "occupazione italiana" jim ni zvenela dobro. Zato tudi ni dobila založnika za izdajo te disertacije. Knjiga je sicer izšla, je pojasnil Podbersič pod naslovom Soča, sveta reka. Pri tem je spomnil, da je Svolfšakova zelo uspešno nastopila na letošnjem

vedba italijanščine kot uradnega jezika, italijanskih šolskih vsebin itd. Posegli so tudi v cerkvene zadeve. Vse so hoteli postaviti na "italijanske temelje", tudi telesno vzgojo! Uvedli so domovinsko vzgojo "storia patria", "geografia patria". Z oktobrom l. 1915 je bilo uvedeno v nekem improviziranem šolskem sistemu. Pravzaprav so se te uvedbe potem nadaljevale v upravi ljubljanske province l. 1941. Predavateljica Svolfšakova je načela cel kup zanimivih tem. Med drugim je poslušalcem skicirala ozemlje, ki ga je italijanska vojska zasedla in kjer je v nasprotju z mednarodnim vojnim pravom Italija uvedla svojo civilno upravo. Ker se je dr. Svolfšakova v svojih raziskavah ukvarjala predvsem s civilnim prebivalstvom, se je tudi na četrtkovem srečanju zaustavila pri teh temah. Prva svetovna vojna je bila zadnja "dokaj viteška vojska", 95% mrtvih je bilo vojakov, le 5% je bilo civilistov (v drugi je bilo 50% enih, 50% drugih), a je v vsakdanje življenje vnesla precej sprememb. Moški so odšli na fronto. Doma so ostale le ženske, starejši in otroci, in morda le še tisti moški, ki so opravljali določene poklice (npr. rudarji) in kaki privilegiranci. Toda vez med fronto (tudi tisto na Ruskem) in zalednjem je bila vseskozi prisotna s pismi.

/str. 12
IK

S 7. strani

Slavil je ansambel ...

Vsi ansambli so spet zaigrali obe skladbi in iz rok ljubke Eme prejeli slovenski šopek kot spomin na festival. Ko je mesec že mežikal med vejami visokih borov, sta po daljši pavzi, ki je sledila nastopom in med katero je zasedala komisija, napovedovalca razglasila nagrajence: nagrada za najboljši ansambel festivala (1.500 evrov) in trofeja društva F. B. Sedej sta pripadli ans. Škorpioni (Otiški Vrh), na-

Ansambel Briški kvintet (Cerovo)

seljem in vzneseno ukvarjali z narodno-zabavno glasbo, ki je gotovo eden izmed razpoznavnih in tudi promocijskih znakov naše lepe domovine Slovenije. Čeprav so organizatorji dejali, da

Italiji seveda ni nič boljše, saj so se v le malo daljšem obdobju zamenjale tri vlade. "Te politike bi rad povabil na obisk k nam: morda bi se česa naučili: najprej požrtvovalnosti in prostovoljnega dela, ki sta gonilni sili našega društva in v tem trenutku celotnega festivala", je dejal Filip Hlede. Dotaknil se je tudi vprašanja ukinitve majhnih občin, ki bi

nedeljskimi uglednimi gosti so bili tudi Jan Miklavc, svetnik Občine Brda in predsednik komisije za čezmejno sodelovanje, Robert Hrovat, poslanec državnega zbora, Damjan Paulin, predsednik Katoliškega tiskovnega društva, števerjanski župnik Marijan Markežič in Marjan Terpin, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, Konferenca za Italijo.

Tudi letos sta za ozvočenje poskrbela Vasja Križmančič in Niko Klanjšček. Kdor je želel, je festival lahko spremljal po spletu. Nedeljski finalni spored je snemala ekipa deželnega slovenskega programa Rai. Posnetke bo v dveh delih predvajal slovenski program Rai 3 Bis 13. julija ob 21. uri in 27. julija ob 20.50, na televizijskem programu Slovenija 1 pa bo na sporedu 29. avgusta in 5. septembra ob 20. uri. Medtem ko je zasedala komisija, je publiko, ki si je "privezovala

sellu. Če bodo vztrajali, se jim obeta svetla prihodnost. Ob festivalu je izšla programska knjižica, ki jo je uredilo SKPD F.

Napovedovalca Tjaša Hrobat in Andrej Hofer

B. Sedej Števerjan, izdala Zveza slovenske katoliške prosvete, tiskala pa Grafica Goriziana, za grafično oblikovanje in prelom je bil zadolžen Igor Škorjanc. V njej so program s fotografijami nastopajočih, fotografski utrinki z lanskega festivala, navedba nagrajencev vseh festivalov od l. 1971 dalje, vsi sponzorji, pa tudi obširen uvodni zapis, ki ga je

izkazujejo svojo narodno klenost in voljo trdno obstati na svoji zemlji.

Gospo Marici želimo, da bi dočkala še veliko festivalov narodno-zabavne glasbe zdrava in zadovoljna. Res je treba pohvaliti vse delavne in kot mravljice marljive in gostoljubne Števerjance, velike in male člane društva F. B. Sedej, ki so vse festivalske dni z veliko discipliniranostjo in točno določenimi vlogami skrbeli za nemoten, odličen potek festivala. Omenimo naj vsaj člane odbora festivala, ti so: Michael Corsi, Niko Di Battista, Aljoša in Katja Dorni, Marjan in Martin Drufovka, Andrejka, Filip in Jurij Hlede, Evgen in Simon Komjanc, Damjan Klanjšček, Florjan Lango, Marko Lutman, Gianni Mania, Matej in Nikolaj Pintar, Janez Terpin, Liza Terčič in Martina Valentinčič. Že od nedelje, 29. junija, so vse dneve do pozne noči pripravljali vse potrebno na festivalnem prizorišču, ki je obsegalo tudi lep, tlakovan trg pred župnijsko cerkvijo sv. Florijana. Tu je bilo namreč pravo "Sotarišče". Kuharji so pripravljali slastne jedi na žaru, točaji pa delili hladne pijače ali dobro vinsko kapljico, po kateri slovi ta prijazna vas v valovitih Brdih. Kdor je kupil kozarček vina v vinoteki, je prispeval za invalidno mladino v bolnišnici v Stari Gori. Med borovci je stal velik šotor, ki ga je števerjansko društvo dala na razpolago Zveza slovenske katoliške prosvete. K sreči je bilo vreme imenito naklonjeno prirediteljem, tako da je šotor sameval. Med borovci je bila tudi stojnica s knjigami Goriške Mohorjeve družbe po ugodnih cenah. Pri stojnici je vse dni – seveda kar aktivno – sedel letošnji maturant Ivan Rustja.

je precej manj publike kot lansko leto, je bil prostor med borovci zelo dobro zaseden (od 600 do 700 poslušalcev, tudi iz Slovenije, seveda, ki so vidno uživali ob glasbi). Občinstvo je nagovoril predsednik društva SKPD F. B. Sedej Filip Hlede. Najprej je izrazil zadovoljstvo ob ponovni izvolitvi Franke Padovan za števerjansko županjo. Občani so namreč nagradili delo občinske uprave, je dejal, in krmilo upravljanja spet "zaupali ljudem, ki se ne borijo za stolček, ampak za dobrobit cele vasi, večkrat tudi na lastne stroške". Grenko pa je ugotavljal, da je politična slika v Sloveniji in Italiji zelo spremenljiva. Slovenska vlada je v času priprav na festival zamenjala kar tri ministre za Slovenijo v zamejstvu in po svetu. V

posredno oškodovala tudi delovanje števerjanskega društva. "Upam, da nam bodo vsaj naši slovenski politiki stali ob strani in do zadnjega skušali preprečiti ukinitve naše občine", ki je društvu vselej "dragocena sogo-

Ansambel SCGV Emil Komel iz Gorice

vornica in pomočnica". Poslušalce je povabil, naj prislusnejo polkam in valčkom, ki jih bodo spremljali v poletnih dneh do prihodnjega julija, ko bo na vrsti 45. Festival narodno-zabavne glasbe Števerjan 2015. Med

dušo" s kulinaricnimi dobrotami in rujno kapljico, prav lepo s poznanimi "vižami" kratkočasil doberdobski ansambel, Pršpiljana barka (Preluknjana barka), ki ga sestavljajo mladi fantje Miha in Aleš Lavrenčič ter David Cro-

kov, 15 pravnikov in 1 pravpravnuk!), pa tudi veliko spoštovanje do vseh, ki prirejajo to tridnevno zahtevno glasbeno prireditev, katere sloves je že davno prekoračil domače meje in s katero prebivalci te slikovite briške vasi

Poletnosti Mladinskega doma 2014

Z roko v roki s poletjem

Pouka je konec in vsi komaj čakamo, da si lahko odpočijemo od natrpanih šolskih urnikov. Mladinski dom pa ob koncu pouka ni zaprl svojih duri. Ravno obratno - v teh dneh je namreč potekal prvi del Poletnosti 2014: poletni izzivi z videodelavnic.

Prva dva dni po koncu pouka smo zbirali ideje, poskušali smo napisati scenarij, si razdeliti vloge in si zamisliti, kako bi se zdel naš video-projekt. V tednu od 16. do 20. junija je k nam iz Ljubljane trikrat prišel mentor Ciril Murnik iz Kulturno-umetniškega društva Marnie film Ljubljana. Pod njegovim mentorstvom sta nastala dva projekta, v katero so bili vključeni vsi, ki so se udeležili videodelavnice. Animiran film govori o *Mauriciju in Poloni*, igrani film z naslovom *Mladinske novice* pa prikazuje nekaj novic z različnih področij, kot so si jih zamislili otroci.

V istem tednu smo preizkusili tudi svoj pogum. V sklopu Izzivov smo namreč odšli tudi na

rafting in tarzaning. Predvsem na tiste, na katere smo se prvič odpravili na adrenalinske podvige, kar nas je zjutraj precej skrbe-

lo. "Ali bom zmoval?" "Kaj pa če padem v vodo?" "Kaj pa če ...?" Toda kmalu smo ugotovili, da so vsi pomisleki odveč. Vodiči so nam na kratko in jedrnatu razložili pravila in pokazali, kako in kaj gre na raftu, in nas nato odlično vodili po brzicah, mimo skal, po toku naše "Hčere planin". Prav tako pa smo se zabavali tudi na tarzaningu v adrenalinskem parku na Žlebeh (Nevejskem sedlu). Tam smo svoj po-

gum, koncentracijo in mišice preizkušali na štirih težavnostno različnih progah. (TA)

Slovenija / Po podatkih Statističnega urada

Vsak deseti prebivalec skrbi za pridelavo hrane

Na več kot 12 milijonih kmetijskih gospodarstev v 27 državah EU (brez Hrvaške) skrbi za pridelavo hrane skoraj 25 milijonov delovno aktivnih oseb ali povprečno vsak dvajseti prebivalec, v Sloveniji pa vsak deseti, med drugim kažejo zbrani podatki, ki jih je v brošuri z naslovom O kmetijstvu doma in drugje po EU navedel Statistični urad RS. Brošura je objavil državni statistični urad; v njej so statistiki večino podatkov črpali iz najpopolnejšega statističnega raziskovanja, to je popisa kmetijstva. V popis so namreč zajeta vsa kmetijska gospodarstva. Zadnji popisi kmetijstva so bili v državah članicah EU izvedeni v letih 2009 in 2010, in sicer po enotni zakonodaji, zato so tako pridobljeni statistični podatki o strukturi kmetijskih gospodarstev primerljivi za več kot 30 evropskih držav.

V Sloveniji je najbolj razširjena poljščina koruza, ki so jo pridelovalci leta 2010 pridelovali na skoraj 37 odstotkih njiv. V 27 državah EU pa je najpogostejša poljščina pšenica, ki so jo pridelovali na dobri četrtini njivskih površin. V Sloveniji je pšenica posejana na okoli 19 odstotkov njiv.

v Sloveniji presega 6,6 tone na hektar, v 27 državah EU pa znaša 6,9 tone na hektar.

Podatki tudi kažejo, da je med več kot 12 milijoni kmetijskih gospodarstev v 27 državah EU daleč največ družinskih kmetij, in sicer kar 97 odstotkov. Prave te so v letu 2014 deležne več pozornosti, saj je letos mednarodno leto družinskih kmetij. Kot povzemajo, je kmetijstvo ena najpomembnejših gospodarskih panog, čeprav v 27 državah EU prispeva le 1,2 odstotka k celotnemu BDP. Poleg tega, da oskrbuje prebivalstvo s kakovostno hrano, skrbi tudi za ohranitev kulturne krajine, pozitivno učinkuje na razvoj podeželja, na ohranjanje posel-

V Sloveniji sta reja govedin in prireja mleka najpomembnejši živinorejski panogi, ki skupaj predstavljata kar 58 odstotkov v vrednosti celotne živinoreje. V Sloveniji govedorejci redijo v povprečju 13 govedi na kmetijsko gospodarstvo, v 27 državah EU pa je povprečje 34 govedi. Podatki kažejo tudi, da je bilo leta 2010 v Sloveniji več kot 2000 ekoloških kmetij, delež zemljišč pod ekološko obdelavo pa znaša več kot šest odstotkov. Povprečni pridelek grozdja

jenost in ustvarja tudi delovna mesta. Čedalje bolj poudarjajo tudi vpetost kmetijstva v povezavi z varovanjem okolja. Kmetijstvo je pomembno vpeto tudi v preostali del gospodarstva, saj na primer zagotavlja vhodne surovine za agroživilsko industrijo, v dopolnilnih dejavnostih dopolnjuje turistično ponudbo, izvaja komunalne storitve in drugo.

Knjižnica pod krošnjami v goriškem Ljudskem vrtu

Živahno ob knjigah pod zelenim obokom

Ljubitelji knjig, pa tudi mi-moidoči radovedneži so se v prvem koncu tedna v juliju lahko zaustavili v goriškem Ljudskem vrtu, kjer je na zelenici nedaleč od igral, po katerih se

Knjižnica pod krošnjami, posečena zamisel, ki se je v krajih na Slovenskem zelo dobro "udomačila", zamislilo pa si jo je že pred desetletjem društvo Divja misel, Inštitut za neprofitno ko-

živahno v "mali knjižni oazi". Katerina Citter, spretna pravljíčarka, je po mikrofonu zvalila otroke k sebi in v italijanščini - bilo je namreč precej italijanskih kratkohláčnikov - in slovenščini tekoče in privlačno pripovedovala pravljico *Pod medvedovim dežnikom* med otroki dobro poznan pisateljice Svetlane Makarovič. Ob pravljíčni vsebini, katere protagonista je prijazen medved, ki pod svoj dežnik sprejme kar nekaj gozdnih prijateljev, so otroci izvedeli, da pravega prijatelja spoznamo v potrebi. Z njim potem lahko radostno delimo tudi vesele urice. Citterjevi se je pred začetkom pravljíčnega pripovedovanja pridružila italijansko govoreča deklica Emma, ki je povedala neko svojo pravljíčno zgodbo, ob koncu pa sta imenitno, povsem sproščeno razpredli pravljíčno vsebino vsem zelo znane pravljíce *Rdeča kapica*

ljubki sestrici, desetletna Eva in osemletna Klara z Mariborskega, katerih mamica Mirjam je doma iz Gorice. Veliki in mali poslušalci so jima namenili prigrizno ploskanje, ki sta si ga seveda pošteno zaslužili. IK

razigrano plazijo otroci, goriška Feiglova knjižnica, ki domuje na Verdijevev korzu 51/1, namestila slovenske in italijanske ilustrirane knjižice za otroke, pa tudi časopise in knjige za odrasle. Spet je namreč v sicer letos bolj "mrzlih" poletnih dneh zaživela

munikacijo iz Ljubljane. Od četrta, 3., do sobote, 5. julija, se je vsakdo od desete do 20. ure lahko usedel na zložljive stoličke in stolice ali pa ulegel v visečo mrežo in v zelenem okolju kaj zanimivega prebral. V četrtek popoldne je bilo še posebno

Sedma izdaja "Grado Festival" Nastopil je "guitar hero" Joe Satriani

V Gradežu se uspešno nadaljuje sedma izdaja Grado Festival, ki vsako leto ima v gosteh številne svetovno znane pevce. 25. junija so na odru, postavljenem na nabrežju Nazario Sauro, že nastopili glasbeniki Glenn Miller orchestra, v petek, 4. julija, pa je imel koncert znan ameriški "guitar hero" Joe Satriani. Satrianija so spremljali trije virtuozni glasbeniki: polinstrumentist Mike Kenneally na kitari in klaviraturah, basist Bryan Beller in bobnar Marco Minneman. Joe Satriani je svojo kariero začel kot učitelj najboljših kitaristov iz 80. in 90. let, kot sta Kirk Hammett iz skupine Metallica in Steve Vai. Že s prvo ploščo "Surfing with the Alien", ki je izšla leta 1987, je Joe postal znan kot eden najvplivnejših rock kitaristov na svetovni ravni. Leta 2009 je z drugimi glasbeniki, člani znanih skupin, kot sta Van Halen in Red Hot Chili Peppers, ustvaril skupino "Chickenfoot" in izdal istoimensko ploščo. Leta 2011 je sledila uspešnica "III", maja 2013 pa je izšla solistična ploščo "Un-

stoppable Momentum". Petkov gradeški koncert se je začel ob 21.30, ko je Satriani stopil na oder in začel igrati skladbe s svoje zadnje plošče in klasike, ki so mu prinesli slavo

prisotne, ki so na koncu uživali še ob poslušanju znane Summer song. Grado festival se nadaljuje ves mesec julij: v soboto, 5., je nastopil izraelski pevec Asaf Avidan, v sredo, 16. julija, bo imel koncert pianist Giovanni Allevi, v torek, 22., pa še italijanska pevka Malika Ayane. Vstopnice so na razpolago na spletni strani www.ticketone.it ali na blagajni od 18.30 pred vsakim koncertom. Festival, ki ga organizira

Foto D&M

na svetovni ravni. Številno občinstvo je zbrano poslušalo magične note Satrianijeve kitare, ki so ob pogledu na gradeško morje ustvarile nepozabno glasbeno doživetje. Dvajset tehnično izjemno zahtevnih skladb je popolnoma prevzelo

rata družba Azalea promotion in Občina Gradež v sodelovanju z Deželno Furlanijo Julijsko krajino, se bo končal 23. julija v baziliki sv. Evfemije, ko bo imel koncert Mešani pevski zbor iz Rude. Katja Ferletič

NOVI GLAS

ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljč, e-mail palj@noviglas.eu
 Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik prof. Peter Černic
 Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5
 Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.eu
 Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.eu
 Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.eu
 www.noviglas.eu

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 100 evrov - Poštni tekoči račun 10647493
PODPORNA LETNA NAROČNINA: 100 evrov

Bančni podatki: IBAN: IT 67 M 05484 12401 001570069280, SWIFT ali BIC koda: CIVIIT2C, naslovljen na: Zadruga Goriška Mohorjeva - P.zza Vittoria-Travnik 25 - 34170 GORICA.

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Publistar, ul. Treppo 5/B - Videm.
 Tel. št. 0039 0432 299664 - Faks 0039 0432 512095 - E-mail info@publistarudine.com

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.
 Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISCI

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
 Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številkó smo poslali v tisk v torek, 8. julija, ob 14. uri.

VRTNARJENJE
IN KOŠNJA

Ponudba za gorečke do razprodaje zalog

Pridi k nam, da boš odkril naše krasne surfinije, velike begonije, zelišča, ki jih lahko sadiš na vrt in za obrobe gredic

Naše usluge:

- Presajamo vaše rastline z našo kakovostno zemljo
- Dostavimo vam na dom
- Opravljamo vzdrževalna dela in čistimo vrtove

...naši nasveti in domisljice.

Il Grande Carro, kjer se že 20 let solidarnost srečuje z ljubeznijo do cvetja.

Pokliči nas na št. **0481.537433**

ali piši na mail coop.ilgrandecarro@libero.it

Socialna Zadruga Il Grande Carro

Ul. Vittorio Veneto, 174 • 34170 GORICA

SANITARIA & ISONTINA

ZDRAVSTVENI IN ORTOPEDSKI IZDELKI
UDOBNE OBUTVE TUDI ZA DIABETIKE
SPODNJE PERILO ZA MOČNEJŠE POSTAVE
DOBAVA ZA BOLNIŠNICE IN AMBULANTE

V SOBOTO, 5. JULIJA, SE ZAČNEJO POPUSTI!
PROMOCIJSKI POPUSTI

POSEBEN DOGOVOR Z ZDRAVSTVENO SLUŽBO
TEL 0481.32027 - GORICA, Ul. V. Veneto 69

càrrel - brooksfield - mabrun - facis - xacus
weekend by max mara - baroni - brebis noir - persona - kangra

popusti popusti popusti

za tvoje **popuste** ob koncu sezone
izberi trgovino, ki ji zaradi resnosti zaupaš...
izberi ugodnost za najboljše znamke...
izberi vpljudnost in strokovnost trgovine

vallar

oblačila za moške in ženske
na korzu Gramsci v **Ogleju**

sprejemamo bone TICKET COMPLIMENTS Edenreda

colmar - sun68 - roy roger's - blauer - fred perry shoes - aglini - museum
fred perry - 9.2 - aeronautica militare - kocca- custo barcellona - gaudi